

PRACA SOCJALNA

2

PS

WYDAWNICTWO AKADEMII PEDAGOGIKI SPECJALNEJ
IM. MARII GRZEGORZEWSKIEJ

MARZEC–KWIECIEŃ 2020

RADA REDAKCYJNA

Prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss, Instytut Pedagogiki, APS, przewodnicząca
Prof. dr hab. Piotr Błędowski, Instytut Gospodarstwa Społecznego, SGH
Prof. dr hab. Czesław Czabała, Instytut Psychologii Stosowanej, APS
Dr Ewa Flaszyńska, Instytut Polityki Społecznej, UW
Doc. Paed Dr Peter Jusko, PhD, Pedagogická Fakulta, Univerzita Mateja Bela
v Banskej Bystrici
Prof. dr hab. Barbara Kromolicka, Instytut Pedagogiki, US
Prof. dr hab. Maria Mendel, Instytut Pedagogiki, UG
Dr hab. Barbara Pasamonik, prof. APS, Instytut Filozofii i Socjologii, APS
Dr Marek Perlinski, Department of Social Work, Umeå University
Dr hab. Jarosław R. Romaniuk, Mandel School of Applied Sciences, Case Western
Reserve University, Cleveland, OH
Mgr Dorota Rybarska-Jarosz, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie
Prof. dr Nadia Skotna, Ivan Franko State Pedagogical University, Drohobych
Dr Joanna Starega-Piasek, inicjatorka i redaktor naczelna „Pracy Socjalnej”
w latach 1991–2016

REDAKCJA

Redaktor naczelny dr hab. Jerzy Szmagański, prof. APS
Sekretarz redakcji dr Marta Mikołajczyk, APS
Członek redakcji Monika Bielska-Łach, APS

Redaktor językowy (język polski) Monika Bielska-Łach
Redaktor statystyczny Magdalena Rowicka

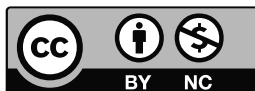
Tłumaczenie na język angielski Danuta Zgliczyńska

Wersja papierowa jest wersją pierwotną (referencyjną)

Czasopismo posiada punktację MNiSW 20 pkt

Czasopismo znajduje się na wykazie czasopism objętych programem
„Wsparcie dla czasopism naukowych” (poz. 18)

Artykuły publikowane w czasopiśmie od 2017 r. dostępne są na licencji CREATIVE COMMONS:

Uznanie autorstwa – Użycie Niekommercyjne 4.0 Polska

© Copyright by Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2020

ISSN 0860-3480

Adres redakcji

Redakcja czasopisma „Praca Socjalna”
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
ul. Szczęśliwicka 40, 02-353 Warszawa
pracasocjalnaredakcja@aps.edu.pl
www.aps.edu.pl/uczelnia/wydawnictwo/czasopisma/praca-socjalna.aspx
<https://e-pracasocjalna.pl>

SPIS TREŚCI

INFORMACJA DLA CZYTELNIKÓW

Pomoc społeczna w czasach zarazy	7
--	---

MIĘDZYNARODOWA FEDERACJA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH WOBEC PANDEMII COVID-19

Informacja o Międzynarodowej Federacji Pracowników Socjalnych i COVID-19	13
W Światowym Dniu Pracy Socjalnej 2020	15
Wkład pracowników socjalnych w walkę z epidemią COVID-19	16
Etyczne podejmowanie decyzji w obliczu COVID-19	19
Czego wszyscy możemy się nauczyć od światowego sektora pracy socjalnej?	23

POMOC SPOŁECZNA W KONFRONTACJI Z PANDEMIAŃ COVID-19

Marek Perliński, <i>Szwedzki kontekst podejścia do pandemii COVID-19 i problemy służb socjalnych</i>	25
List pracowników domu pomocy społecznej z województwa kujawsko-pomorskiego	32
Krzysztof Chaczko, Norbert Paprota, <i>Powrót do przeszłości? Pomoc społeczna w obliczu epidemii koronawirusa: analiza wstępna</i>	37
Katarzyna Wojtanowicz, Adam Białas, <i>Pomoc społeczna w obliczu kryzysu wywołanego pandemią</i>	54
Beata Mańkowska, <i>Pomoc społeczna w czasie pandemii COVID-19 – pierwsze komentarze z frontu praktyk</i>	72
Sławomir Wilk, Monika Szpoczek, <i>Pracownicy socjalni w sytuacji epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Pierwsze polskie doświadczenia</i>	84
Anna Weissbrot-Koziarska, <i>Poradnictwa specjalistyczne w pracy socjalnej z jednostką i rodziną po przeżyciu traumatycznym</i>	106
Izabela Krasiejko, <i>Wsparcie rodzin z dziećmi w okresie pandemii – zadania i organizacja pracy asystentów rodziny</i>	117
Wojciech Glac, Ewelina Zdebska, <i>Sytuacja pracowników domów pomocy społecznej w okresie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) w Polsce</i>	129

DO REFLEKSJI

Wioletta Dziarnowska, <i>O rudymentach i pożytkach z filantropii w perspektywie badań kognitywistycznych</i>	143
Ewelina Franczyk, <i>Poczucie samotności a satysfakcja z życia osób przebywających w krakowskich domach pomocy społecznej</i>	167

Z HISTORII

- Marta Kozak, *Od opieki do pomocy społecznej – przemiany w podlubelskiej gminie. W trzydziestolecie „Proszę i polecam” Premiera Tadeusza Mazowieckiego* 179

SPRAWOZDANIA

- Katarzyna Lenart-Kłoś, Sprawozdanie z konferencji naukowej „Pracownik socjalny – zawód jutra”, Lublin, 27 listopada 2019 roku 199

PÓŁKA Z KSIĄŻKAMI

- Mateusz Rutkowski, Recenzja książki: Ewa Flaczyńska, *Bezrobocie, bezrobotny, praca socjalna*, Engram, Biblioteka Pracy Socjalnej, Difin, Warszawa, 2019 205

TABLE OF CONTENTS

INFORMATION FOR READERS

Social assistance in times of plague	7
--	---

INTERNATIONAL FEDERATION OF SOCIAL WORKERS AGAINST THE COVID-19 PANDEMY

Information on the International Federation of Social Workers and COVID-19 .	13
On World Social Work Day 2020	15
Contribution of social workers to fighting the COVID-19 epidemic	16
Ethical decision making in the face of COVID-19	19
What can we all learn from the global social work sector?	23

SOCIAL WORK CONFRONTING THE COVID-19 PANDEMIC

Marek Perliński, <i>Swedish context of the COVID-19 pandemic approach and problems of social services</i>	25
Letter from employees of a residential care facility from the Kuyavian-Pomeranian Voivodeship	32
Krzysztof Chaczko, Norbert Paprota, <i>Back to the Past? Social welfare and the coronavirus epidemic: preliminary analysis</i>	37
Katarzyna Wojtanowicz, Adam Białas, <i>Social welfare in the face of the crisis produced by the pandemic</i>	54
Beata Mańkowska, <i>Social welfare during the COVID-19 pandemic – first comments related to practice</i>	72
Sławomir Wilk, Monika Szpoczek, <i>Social workers in times of the Sars-CoV-2 coronavirus epidemic. First Polish experiences</i>	84
Anna Weissbrot-Koziarska, <i>Specialist counselling in the social work with a person and a family after a traumatic experience</i>	106
Izabela Krasiejko, <i>Support for families with children during a pandemic – tasks and organization of the work of family assistants</i>	117
Wojciech Glac, Ewelina Zdebska, <i>The situation of employees of social welfare facilities during the SARS-CoV-2 (COVID-19) coronavirus epidemic in Poland</i>	129

FOR REFLECTION

Wioletta Dziarnowska, <i>On the rudiments and benefits of philanthropy in the perspective of cognitive research</i>	143
Ewelina Franczyk, <i>The sense of loneliness and a satisfaction with life of people staying in Residential Care Facilities in Cracow</i>	167

HISTORY

Marta Kozak, <i>From care to social welfare – transformation in a municipality of the province of Lublin. On the thirtieth anniversary of ‘I implore and recommend’ by the Prime Minister Tadeusz Mazowiecki</i>	179
--	-----

REPORTS

Katarzyna Lenart-Kłóś, Report on the scientific conference ‘Social worker – tomorrow’s profession’, Lublin, November 27, 2019 199

BOOKSHELF

Mateusz Rutkowski, Book review: Ewa Flaczyńska, *Unemployment, unemployed, social work*, Engram, Library of Social Work, Difin, Warsaw 2019 205

INFORMACJA DLA CZYTELNIKÓW

Praca Socjalna nr 2(35) 2020, s. 7–11

ISSN 0860-3480

Licencja Creative Commons – Uznanie autorstwa 4.0

POMOC SPOŁECZNA W CZASACH ZARAŻY

Pandemia COVID-19 zmieniła życie każdego z nas. Ale są takie miejsca, gdzie ten wpływ jest szczególny. Wszyscy wiedzą, przed jakim wyzwaniem stanęła służba zdrowia, widzą i słyszą, jak stawia im czoła. Jest też głośno o sytuacji, niestety czasami krytycznej, pensjonariuszy i personelu placówek opieki stacjonarnej – domów pomocy społecznej.

Pracownice i pracownicy ośrodków pomocy społecznej i wielu innych placówek służb społecznych nie są na pierwszej linii frontu konfrontacji z pandemią, ale w nieodległej od niego przestrzeni zmagają się z jej różnymi społecznymi i psychospołecznymi konsekwencjami. Jednocześnie, tak jak zawsze, ich działania umykają uwadze opinii publicznej, chyba że dojdzie do szczególnych niepowodzeń. Dlatego sami, jako ludzie zawodowo zajmujący się pomaganiem, powinniśmy zadbać, aby obecne doświadczenia: złe, smutne, wręcz tragiczne, ale także dobre, pozytywne, twórcze – dokumentujące, jak staramy się dawać sobie radę, pomagając ludziom przygniatanym trudnościami nieznanymi od pokoleń – nie poszły w zapomnienie. By się przed tym uchronić – DAJMY ŚWIADECTWO.

ZAPROSZENIE

W imieniu redakcji „Pracy Socjalnej”, Zakładu Teorii i Metod Pracy Socjalnej Uniwersytetu Warszawskiego oraz Zakładu Polityki Społecznej i Pracy Socjalnej Uniwersytetu Rzeszowskiego zachęcamy pracownice i pracowników placówek działających w szeroko rozumianym sektorze pomocy społecznej do spisania swoich doświadczeń z okresu pandemii w dowolnej formie, np.: pamiętnika, wspomnień, relacji z wybranego wydarzenia. Niech opisane zostaną fakty, zdarzenia, procesy widziane z perspektywy praktyków wykonujących swoje obowiązki zawodowe i przecież również istotne w życiu – osobiste. Niech zostaną utrwalone starania w pokonywaniu okoliczności utrudniających wykonywanie służby społecznej zgodnie z jej misją i etyką zawodową.

Wszystkich, którzy zechcą taki wysiłek podjąć zapraszamy do przesłania swoich prac zapisanych w MS WORD na adres **wilk@ur.edu.pl** do dnia 30 września bieżącego roku. Ich objętość nie jest z góry określona, ale zapraszamy do nadsyłania tekstów o objętości kilkunastu stron tekstu w standardzie około 30 wierszy na stronę.

My, niżej podpisani, bierzemy na swoje zawodowe sumienie wybór spośród nadesłanych prac i publikację w tradycyjnej formie książkowej, tych, które zapewnią upamiętnienie konfrontacji służb społecznych z COVID-19 w 2020 r. z różnych punktów widzenia. Będziemy brali pod uwagę prace autorstwa osób, które je zgłoszą pod własnymi nazwiskami, jak i tych, które zechcą zachować anonimowość. Gwarantujemy utrzymanie anonimowości.

Wszystkie prace, zgłoszone na ten apel będą przechowywane w zbiorze komputerowym w Zakładzie Polityki Społecznej i Pracy Socjalnej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Świadomi poznawczej wartości tekstów, które autorki i autorzy zdecydują się nadesłać na nasz apel, prosimy o wyrażenie zgody na publikację oraz wykorzystanie ich prac jako źródłowych w przyszłych badaniach naukowych (wzór OŚWIADCZENIA zgody załączony na s. 9).

Dr hab. Tomasz Kaźmierczak, Uniwersytet Warszawski

Dr hab. Jerzy Szmagański, prof. APS, „Praca Socjalna”

Dr Sławomir Wilk, Uniwersytet Rzeszowski

Informacje o inicjatywie „Pomoc społeczna w czasie zarazy” są również zamieszczone na

<https://www.facebook.com/wczasiezarazy/>

Osoby biorące udział w inicjatywie „Pomoc społeczna w czasie zarazy” prosimy o wykorzystanie tego formularza do odręcznego podpisania oświadczeń i po zeskanowaniu wysłanie najpóźniej w dniu przesyłania własnego tekstu jako skanu na e-mail: wilk@ur.edu.pl, lub po wycięciu wysłanie pocztą zwykłą na adres

Dr Sławomir Wilk
 Uniwersytet Rzeszowski
 Al. T. Rejtana 16 c
 Budynek a1, pokój 316
 35-959 Rzeszów
 Z dopiskiem „Dajmy Świadectwo”

OŚWIADCZENIE ZWIĄZANE Z PUBLIKACJĄ

Ja niżej podpisana/y: oświadczam, że jako zgłaszająca/y swoją pracę na zaproszenie do opisanie moich doświadczeń zawodowych i osobistych od czasu rozpoczęcia pandemii COVID-19:

- jestem osobą pełnoletnią;
- wyrażam zgodę na publikację swojej pracy w zbiorze innych tekstów dotyczących przedmiotowej inicjatywy w formie druku zwartego pod:
 - moim imieniem i nazwiskiem (proszę wpisać)
 - pseudonimem (proszę wpisać)
 - całkowicie anonimowo.

(Miejscowość, data, podpis)

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU Z WYTYCZNYMI INICJATYWY „POMOC SPOŁECZNA W CZASACH ZARAŻY”

Oświadczam, że zapoznałam/em się i akceptuję wszystkie warunki przewidziane w wytycznych inicjatywy „Pomoc społeczna w czasach zarazy”

(Miejscowość, data, podpis)

ZGODA NA PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

(zobacz „Klauzula informacyjna”)

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych (zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych osobowych – RODO)) w związku z udziałem w inicjatywie „Pomoc społeczna w czasach zarazy” w Instytucie Nauk Socjologicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

(Miejscowość, data, podpis)

KLAUZULA INFORMACYJNA

Zgodnie z art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Uniwersytet Rzeszowski informuje:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Uniwersytet Rzeszowski reprezentowany przez Rektora z siedzibą: Aleja Rejtana 16c, 35-959 Rzeszów;
2. Administrator danych osobowych wyznaczył Inspektora Ochrony Danych nadzorującego prawidłowość przetwarzania danych osobowych, z którym można skontaktować się za pośrednictwem adresu e-mail: iod@ur.edu.pl;
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu organizacji i przeprowadzenia inicjatywy Pomoc społeczna w czasach zarazy;
4. Podstawą do przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych;
5. Podanie danych jest dobrowolne, jednak konieczne do realizacji celów, do jakich zostały zebrane;
6. W przypadku korzystania przez administratora z usług innych podmiotów, dane osobowe mogą być im ujawnione na podstawie umów powierzenia przetwarzania danych osobowych, a podmioty te będą zobowiązane do zachowania poufności przetwarzanych danych;
7. Dane przechowywane będą przez do zakończenia realizacji inicjatywy, a po jej zakończeniu, przez czas przechowywania dokumentacji – nie dłużej niż 3 lata. Dane osobowe będące podstawą opracowania wniosków badawczych będą przetwarzane przez czas niezbędny do realizacji badania i osiągnięcia jego celu oraz przez czas ewentualnej analizy i oceny wyników badań;
8. Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo do: ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie;
9. Ma Pani/Pan prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.

